

تعیین بارش موثر بر تولید علوفه و پیش بینی میزان افت تولید در اثر خشکسالی در مراتع میانبند مطالعه موردی : مرتع میانبند سیاه آفتاب از شهرستان گرمسار واقع در استان سمنان

حجت شریفی جلودار^{۱*}، سید حسن میرعماد^۲، سید عزت ا... حسینی^۳
*E-Mail: sharifihojjat@yahoo.com

۱- رئیس اداره مرتع و بیابانزدایی اداره کل منابع طبیعی استان سمنان

۲- مدیر کل منابع طبیعی استان سمنان

۳- معاون فنی اداره کل منابع طبیعی استان سمنان

چکیده

تاثیرات آب و هوایی بر روی جوامع گیاهی و تولیدات دامی چپرگی بارزی دارند و علی رغم تنظیم فشار چرا بر روی مراتع، حربه های مدیریت را کندتر می سازد. جهت پیش بینی میزان تاثیر خشکسالی بر کاهش تولید علوفه مراتع میانبند و نیز تعیین بارش موثر، علوفه خشک قابل مصرف دام در ۷ سال متوالی (۱۳۸۱ لغایت ۱۳۸۷) با روش نمونه گیری مضاعف و به صورت تصادفی- سیستماتیک در مرتع میانبند سیاه آفتاب از شهرستان گرمسار واقع در استان سمنان برآورد گردید. نتایج نشان می دهد که تولید علوفه سالانه با بارندگی شروع فصل رشد (بهمن، اسفند و فروردین) رابطه همبستگی مناسبی دارد و ضریب همبستگی بدست آمده برابر است با ۰/۹۵۴۹ که طبق جدول فیشر در حد ۱ درصد معنی دار است. همچنین رابطه همبستگی تولید سالانه با بارندگی ماهانه از مهر تا فروردین بصورت جداگانه بررسی شد و نتیجه بررسی ها نشان می دهد که بیشترین ضریب همبستگی بدست آمده برابر ۰/۹۰۰۴ مربوط به ماه اسفند است و در حد یک درصد معنی دار است. از رابطه مناسب همبستگی تولید علوفه سالانه مرتع میانبند سیاه آفتاب با مجموع بارندگی ماه های بهمن ، اسفند و فروردین تا ۰/۹۵ اطمینان ویا با استفاده از بارندگی ماه اسفند تا ۰/۹۰ اطمینان می توان برای پیش بینی بروز خشکسالی در مراتع میانبند با شرایط اقلیمی و اکولوژیکی مشابه استفاده کرد.

واژه های کلیدی: تاثیر خشکسالی ، بارش موثر ، نمونه گیری مضاعف ، همبستگی .